

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8CoCsp/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317200377
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1317200377.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej v spore žalobkyne: L. V., X.. XX.XX.XXXX, L. P. XXXX/X, R., zastúpenej: PROSMAN & PAVLOVIČ, advokátska kancelária, so sídlom Hlavná 31, Trnava, IČO: 36 865 281, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 689,93 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 13. februára 2018, č.k. 23Csp/2/2017 - 88, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 689,93 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 689,93 eura od 20.12.2016 až do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Vykonaným dokazovaním mal prvoinštančný súd preukázané, že žalovaný dňa 20.02.2013 uzatvoril so žalobkyňou zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Žalobkyňa v zmluve vystupuje ako spotrebiteľka, žalovaný ako dodávateľ služby, ktorý koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Žalobkyni bol na základe úverovej zmluvy poskytnutý úver vo výške 960 eur, s úrokom 70,02 %, s RPMN - 65,86%, priemerná RPMN za úver 47,29%, počet mesačných splátok 42, celková čiastka splatná spotrebiteľom 2.160,48 eura, poskytnutá čiastka revolvingu v sume 506,17 eura s úrokom 76,21% p.a., celková čiastka revolvingu splatná spotrebiteľom - 1.234,56 eura. Konštatoval, že z uzavretej úverovej zmluvy nevyplývajú údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave a taktiež ani údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, keďže výška splátky bola uvedená bez špecifikácie, aká časť splátky tvorí splátku istiny, úrokov a iných poplatkov. Poukázal na to, že žalobkyňa pravidelne mesačne od 14.04.2013 splácala sumu vo výške 51,44 eura, vždy k 14. dňu v mesiaci, pričom žalovanému zaplatila celkovo sumu vo výške 2.160,48 eura, a to predčasne, a preto jej žalovaný uhradil preplátok na úroku vo výške 510,55 eura. Žalobkyňa následne doručila žalovanému podanie zo dňa 05.12.2015, ktorým ho vyzvala na vrátenie preplátok, ktorý má charakter bezdôvodného obohatenia, a to v žalobou uplatnenej výške.

3. Takto ustálený skutkový stav veci po právnej stránke posúdil najmä podľa § 2 ods. 1,3, § 34, § 35 ods. 2, § 39, § 43, § 43a ods. 1., § 43c ods. 1,2, § 44 ods. 1,2, § 52 ods. 1,2,3,4, § 53 ods. 1, § 451 ods. 1,2, § 456 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 7 ods. 1, § 9 ods. 1,2 § 11 ods. 1,2, § 25g, § 25f ods. 1, 6, § 25d zákona č. 129/2010 Z.z., a dospel k záveru,

že podanej žalobe je potrebné v celom rozsahu vyhovieť. Vzhľadom na povahu zmluvných strán pri uzatváraní tejto zmluvy konštatoval, že zmluva uzavretá medzi stranami je zmluvou spotrebiteľskou a poskytnutý úver je spotrebiteľským úverom, a preto je nutné na ňu aplikovať i príslušné ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch, Zákona o ochrane spotrebiteľa, ďalej príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené nielen Smernici rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ale aj ustanovenia Občianskeho zákonníka. Na základe zisteného skutkového stavu považoval za nesporné, že medzi žalobkyňou a žalovaným vznikol uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere v písomnej forme dňa 20.02.2013 podľa ustanovení Obchodného zákonníka obchodnoprávny záväzkový vzťah, ktorý podľa svojho obsahu zahŕňal podstatné znaky zmluvy o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Medzi podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka patria určenie zmluvných strán, určenie úverového limitu, záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky a záväzok dlžníka vrátiť poskytnutí prostriedky a zaplatiť úroky. Konsenzus v týchto podstatných častiach zmluvy o úvere je nevyhnutný na to, aby zmluva o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka vznikla. Ak nedôjde k dohode hoci len o jednej z uvedených podstatných náležitostí, nemožno hovoriť o vzniku takejto úverovej zmluvy. Ustanovenie o ročnej úrokovej sadzbe pri úvere so splatnosťou 42 mesiacov vo výške 70,02% považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku a v rozpore s dobrými mravmi. Úver je síce odplatný právny úkon, ale výška úrokov sadzby nie je ponechaná na ľubovôli veriteľa. Je nesporné, že odplata za úver, ktorá predstavuje 70,02% ročný úrok zjavne vybočuje z rámca akéhokoľvek úverovania, ktoré by bolo akceptovateľné z hľadiska dobrých mravov. Dospel k záveru, že ustanovenie zmluvy v časti dojednania týkajúceho sa ročnej úrokovej sadzby úveru vo výške 70,02% odporuje zákonu a pravidlám dobrých mravov a z uvedeného dôvodu ide o dojednania neplatné. Zmluva o spotrebiteľskom úvere ako osobitná forma zmluvy o úvere, resp. zmluva o úvere so spotrebiteľským charakterom, musí obsahovať aj ďalšie obsahové náležitosti (§ 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.), avšak ich neobsiahnutie v zmluve, resp. disenz zmluvných strán týkajúci sa týchto častí, nemá za následok neuzavretie (nevzniknutie) zmluvy o spotrebiteľskom úvere, alebo jej neplatnosť, ale spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru poskytnutého na základe takejto "neúplnej" alebo "nesprávnej" zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na uvedené sa v danej veci úver poskytnutý žalobkyňou považuje v zmysle ustanovenia 9 ods.2 v spojení s ustanovením § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úverov za bezúročný a bezpoplatkový, čo v konečnom dôsledku znamená, že v prípade absencie takejto náležitosti veriteľ má právo len na zaplatenie nesplatenej istiny poskytnutého úveru od dlžníka, prípade iných nárokov, ktoré nemožno subsumovať pod úroky alebo poplatky (čo je napr. zmluvná pokuta). Ďalej poukázal na to, že jednou z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej absencia má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, je údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (§ 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z.). S odkazom na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25.06.2014, sp. zn. 6Co/523/2014 konštatoval, že účelu úpravy spotrebiteľského práva zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý každý z údajov vyjadrených v zákone slovami "výška, počet a termín splátok" viaže ku každej z tam uvedených položiek, teda k istine, ako aj úrokom a tiež k poplatkom. Uvedený účel potom nespĺňa zmluva, ktorá neobsahuje aj vyčíslenie výšky splátok istiny, výšky splátok úrokov a výšky splátok iných poplatkov. Len takýto výklad požiadavky zákona spĺňa účel spotrebiteľského práva, a to zvýšenú pozornosť venovanú ochrane spotrebiteľa, ktorý by takto nemal byť zavádzaný ani pri problematických údajoch o poskytovanom úvere. V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným neobsahovala údaj predpokladaný § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., keďže predmetná zmluva obsiahla len údaj o celkovej splátke bez konkretizácie, keďže v rámci splátky plní žalobca ako dlžník na istinu úveru, úroky úveru, prípadne iné splátky, čoho dôsledkom bolo, že žalovaným poskytnutý úver bolo potrebné považovať podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov. Taktiež však zmluva neobsahovala ani dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods.2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmyslom tohto ustanovenia je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené ustanovenie preto vyžaduje presnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru. Absencia i tejto zákonnej náležitosti tak spôsobuje, že v zmysle ustanovenia § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, je poskytnutý úver z takejto Zmluvy bezúročný a bez poplatkov. Zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným obsahovala aj dohodu o poskytnutí

služby obsiahnutú v bode 8 tejto zmluvy, spočívajúcu v možnosti žalobkyne odložiť maximálne tri splátky úveru, pričom poplatok za túto možnosť si žalovaný odrátal od výšky schváleného úveru, teda žalobkyňa zaplatila za túto ponúkanú službu už v čase poskytnutia úveru, čo znamená, že žalobkyňa nebol poskytnutý úver vo výške, ktorý žiadala a ktorý jej bol schválený, keďže z výšky schváleného úveru v sume 960 eur jej žalovaný vyplatil úver len v sume 851,86 eura (rozdiel predstavuje poplatok za možnosť odloženia splátok v sume 108,14 eura). Tieto poplatky za služby, ktoré žalobkyňa ako dlžník/spotrebiteľ vôbec nevyužila, predstavujú skryté poplatky za poskytnutý úver, resp. revolvingový úver, ktoré mali byť zarátané medzi náklady za poskytnutý úver a už vôbec nemali byť súčasťou celkovej výšky poskytnutého úveru. Vychádzajúc z výkladu ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. definujúce pojem spotrebiteľský úver, ktorým treba rozumieť len dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov, žalovaný začlenením poplatku za "možné odloženie splátok úveru" do istiny úveru, konal v rozpore s týmto ustanovením zákona, keďže v sume predmetného poplatku nepredstavovala poskytnuté peňažné prostriedky v rámci úveru, tak ako bolo v zmluve pri žiadanej a schválenej výške úveru uvedené. Z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.11.2013, sp. zn. 6Sžo 21/2013 vyplýva, že súčasťou celkovej výšky spotrebiteľského úveru nie je poplatok za poskytnutie pôžičky, pretože uvedený poplatok, treba považovať len za náklady spotrebiteľského úveru. Ak veriteľ do celkovej výšky spotrebiteľského úveru zahrnul aj poplatok za jeho poskytnutie, ide o postup v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti veriteľa, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytovanej službe - úveru, pričom takéto konanie zákonodarca považuje za nekalú obchodnú praktiku a súčasne ju zakazuje. Rovnaké konštatovanie vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.05.2013, sp. zn. 6Sžo 39/2012, podľa ktorého pokiaľ do celkovej výšky spotrebiteľského úveru veriteľ zahrnul aj poplatok za poskytnutie pôžičky, postupoval v rozpore s platnou právnou úpravou, pretože uvedený poplatok, ktorý má charakter odmeny poskytovateľovi, treba považovať len za náklady spotrebiteľského úveru. Vzhľadom na to, že žalovaný v konečnom dôsledku neposkytol žalobkyňi úver v požadovanej a schválenej výške, t.j. v sume 960 eur, ale len v sume 851,86 eura, uviedol v zmluve nesprávne údaje o úroku a hlavne o RPMN. Pri poskytnutých peňažných prostriedkoch (úvere) v sume 851,86 eura v rámci hlavného úveru a 42 mesačných splátkach po 51,44 eura, údaj o RPMN predstavuje hodnotu až 87,25% (oproti dohodnutej 65,86%). To znamená, že započítanie poplatkov za "možnosť odloženia splátok úveru a revolvingového úver" do výšky týchto úverov, viedlo k tomu, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere bol nesprávne uvedený údaj o RPMN, a to v neprospech spotrebiteľa, čo má podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. rovnako za následok, že žalovaný poskytnutý úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. V nadväznosti na uvedené poukázal aj na to, že v rámci žiadaného a schváleného revolvingového úveru nedošlo medzi stranami sporu ani ku konsenzu ohľadom výšky RPMN ako jednej z požadovaných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko žalobkyňa žiadala o poskytnutie úveru spolu so sumou úrokov a poplatkov vo výške 2.160,48 eura, z čoho jej mala byť poskytnutá čiastka 960 eur, RPMN mala byť 70,02%. V bode 6 žiadosti s poznámkou "nevypĺňa" už poskytovateľ úveru RPMN uviedol na 65,86%. Keďže rozdiel RPMN je pri navrhovanej výške 70,02% a schválenej 65,86%, tak to znamená iný návrh zo strany žalovaného a preto nedošlo k platnej dohode v časti RPMN, čo má rovnako za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov. V dôsledku toho, že žalobkyňa poskytnutý úver treba z uvedených dôvodov považovať za bezúročný a bezpoplatkový, predmetom záväzkového vzťahu vzniknutého zmluvou o spotrebiteľskom úvere, bolo zo strany žalobkyne ako dlžníka vrátenie žalovaným poskytnutého úveru, a to len vo výške jeho istiny. Skutočnosť, že žalovaný ako veriteľ prijal od žalobkyne ako dlžníka plnenie nad rámec jej záväzku, teda nad rámec sumy 851,86 eura (reálna suma, ktorú žalobkyňa prijala), celkovo v sume 802,45 eura, bez existencie právneho dôvodu, predstavuje táto suma bezdôvodné obohatenie - majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré je žalovaný podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka povinný žalobkyňi vydať. Žalobkyňa podanou žalobou uplatnila z titulu bezdôvodného obohatenia sumu 689,93 eur, nakoľko obohatenie sumy podľa nej predstavovalo rozdiel medzi peňažnou čiastkou, ktorá ale nebola reálne poskytnutá v sume 960 eur, sumou, ktorú reálne zaplatila v sume 2.160,48 eur a sumou, ktorá bola vrátená z dôvodu predčasného splatenia ako alikvotná časť úroku vo výške 510,55 eur. Vzhľadom na uvedené, viazaný žalobou, preto zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 689,93 eur z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. V nadväznosti na námietku premlčania vznesenú žalovaným dospel, vychádzajúc z ust. § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka k záveru, že žalobou uplatnené právo nie je premlčané. Konštatoval, že pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúce faktické získanie bezdôvodného obohatenia, a nie deň, kedy došlo k právnej skutočnosti, na základe

ktorej bolo v neskoršom období bezdôvodné obohatenie získané. Žalobkyňa v spore tvrdila, že žalovaný získal bezdôvodné obohatenie tým, že prijímal od nej plnenia na zaplatenie úrokov z úveru a poplatkov za poskytnutie úveru v splátkach, ktoré boli poukazované po dátume 20.02.2013 (dátum uzavretia zmluvy), a preto nemohla objektívna premlčacia doba na vydanie takéhoto získaného bezdôvodného obohatenia začať plynúť skôr, než žalovaný fakticky bezdôvodné obohatenie získal, teda skôr, než jednotlivé splátky prijal. Žalobkyňa zaplatila celú dlžnú sumu v sume 2.160,48 eur dňa 07.07.2015, a preto sa žalovaný dňa 07.07.2015 prijatím plnenia zo strany žalobkyne obohatil o sumu v celkovej výške 689,93 eur. V zmysle § 107 ods. 2 OZ začala plynúť objektívna premlčacia doba dňom prijatia bezdôvodného obohatenia, v danom prípade dňa 07.07.2015, a subjektívna premlčacia doba odo dňa, kedy právny zástupca informoval žalobcu o tom, že zmluva nie v súlade s právnou úpravou, a to dňom prevzatia právneho zastúpenia žalobcu dňa 14.12.2016. Žalobkyňa podala žalobu na súd dňa 12.01.2017, a preto námietka premlčania vznesená v spore žalovaným nie je dôvodná, keď navyš aj rozhodnutiami iných súdov preukázané, že obdobných porušení spotrebiteľských práv a dodávateľských povinností bolo zo strany žalovaného väčšie množstvo, a teda nešlo len o jedno individuálne pochybenie, ale o úmyselné konanie žalovaného spočívajúceho v bezdôvodnom obohatení, nereflektujúce rozhodnutia súdov a povinnosti ukladané mu zákonmi, napríklad v zámernom neuvádzaní správnych údajov o RPMN do zmlúv o spotrebiteľskom úvere, preto od začatia prijatia bezdôvodného obohatenia začala plynúť 10-ročná premlčacia doba. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, vznesenú námietku zaujatosti považoval za nedôvodnú. Napokon poukázal na to, že žalobkyni uplatnenú sumu v súlade s ust. § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka priznal spolu s úrokmi z omeškania, a to od počiatku omeškania žalovaného s vydaním bezdôvodného obohatenia na základe výzvy žalobkyne, v zákonnej výške, t.j. od 20.12.2016 vo výške 5,00% ročne z dlžnej sumy. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a žalobkyni, ktorá mala spore plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie žiadal zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Odvolanie odôvodnil tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyni poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že nedošlo k dohode o RPMN. Tento údaj sa totiž dohodnúť v zmysle žiadneho zákona ani nedá. Na to, aby nejaká zmluva vznikla, musí mať obligatórne náležitosti ustanovené právnym poriadkom. Ak tieto dodržané nie sú, potom nedochádza k vzniku zmluvy. Ak však ide o iné ako obligatórne náležitosti (t.j. fakultatívne), potom absencia takýchto fakultatívnych dojednaní (či už pre ich neplatnosť, nedojednanie a pod.) má za následok len to, že takéto dojednania nie sú platné. Ich nedodržanie ale nemá za následok nevzniknutie zmluvy. Podstatnými náležitosťami zmluvy je dohoda o úvere, záväzok tieto prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Z toho vyplýva, že pre vznik úverovej zmluvy primárne žiadna dohoda o RPMN (aj keby bola reálne možná) nie je potrebná; napokon z § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. vyplýva, že ak zmluva neobsahuje RPMN, potom zmluva nie je neplatná, ale bezúročná a bez poplatkov. V konaní pred súdom prvej inštancie preto neboli dokázané žiadne skutočnosti, v zmysle ktorých by súd mohol dospieť ku korektnému záveru o neuzavretí zmluvy. Rozhodnutie súdu je založené na závere o neuzavretí zmluvy pre takú náležitosť, na ktorej sa strany nikdy dohodnúť nemusia a súčasne, na ktorej sa objektívne ani dohodnúť nemôžu. To, že RPMN sa dohodnúť objektívne nedá (nedá sa teda navrhnúť, akceptovať a pod.) pritom vyplýva z právnej úpravy a tiež aj zo súdnej praxe. Ak má byť údaj o RPMN určený tak, že je vypočítaný na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy, potom to znamená, že pri jeho určení sa vychádza z údajov jestvujúcich v danom čase. Medzi tieto údaje patrí aj dátum prvého čerpania úveru (ktorý je známy v čase uzavretia zmluvy, nie v čase kedy sa podáva žiadosť o poskytnutie úveru). Zákonná úprava určenia RPMN teda nielen svojím textom (v podobe spojenia "vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere"), ale aj spôsobom jeho určenia (viď údaje, ktoré sú rozhodujúce pre určenie RPMN) vychádza z toho, že nejde o údaj dohodnutý, ale určený presne stanoveným spôsobom. Z napádaného rozsudku navyš nie je zrejmé ani to, na základe čoho súd dospel k záveru o tom, že žalobkyňa navrhla údaj o RPMN. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru žiadny návrh RPMN neobsahuje, uvádza sa v nej len údaj o predpokladanej RPMN. Súd prvej inštancie preto nesprávne posúdil otázku vzniku zmluvných vzťahov. Namietal aj posúdenie a závery súdu o tom, že úver podľa Zmluvy je bezúročný pre nedostatok náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. Zákon č. 129/2010 Z.z. nebol správne interpretovaný zo strany konajúceho súdu, a teda ani rozhodnutie nie je v súlade s týmto zákonom. Súd prvej inštancie neprihliadal na eurokonformný výklad jeho ustanovení.

Pritom otázka eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva v súvislosti so zákonom č. 129/2010 Z.z. bola donedávna posudzovaná rôzne a dospela až do stavu, kedy časť súdnej praxe negovala závery rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15. Túto prax jednoznačne zmenil Najvyšší súd SR, ktorý v uznesení sp. zn. 3Cdo 146/2017 vyslovil: To však nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa sudy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (pozri bližšie rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/07, bod 110). Vzhľadom na vyššie uvedené žiadal podanému odvolaniu vyhovieť.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Konštatovala, že napadnutý rozsudok je riadne a dostatočne odôvodnený, vychádza zo správnych právnych záverov a správnych skutkových zistení, pričom argumentácia žalovaného v odvolaní nemá oporu v zákone. Poukázala na to, že súd prvej inštancie dôkladne a rozsiahle odôvodnil argumentáciu o nesprávnom uvedení RPMN. Z dokazovania vo veci vyplynulo, že reálna poskytnutá suma úveru bola 851,86 eura a nie 960 eura, ako je to uvedené v zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Dosadením údaju o istine vo výške 851,86 eura do zákonného vzorca na výpočet RPMN dostávame RPMN vo výške 87,25%, čo vôbec nekorešponduje s RPMN na zmluve o úvere. Pre určenie, či je žalovaný nárok dôvodný, nie je rozhodujúce, či došlo alebo nedošlo k novému návrhu ohľadom RPMN. Podstatnou skutočnosťou je, že RPMN bolo v zmluve o úvere nesprávne uvedené žalovaným v neprospech spotrebiteľa, a to aj v prípade predpokladaného RPMN a následne aj v prípade RPMN dopísaného na zmluve, pričom v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch je uvedené porušením povinnosti so sankciou, ktorá spôsobuje, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov. Súd sa preto správne vysporiadal s otázkou ohľadom RPMN uvedenej v zmluve o úvere, pokiaľ uzavrel, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere bol nesprávne uvedený údaj o RPMN, a to v neprospech spotrebiteľa, čo má podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. rovnako za následok, že žalovaným poskytnuté peňažné prostriedky, teda úver, treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko bolo potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, pokiaľ žalovaný od nej prijal plnenie nad rámec poskytnutého úveru (celkovo vo výške žalovanej sumy) bez existencie právneho dôvodu, ide na strane žalovaného o bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný vrátiť. Závery súdu sú v tomto smere celkom správne a nespochybniteľné. Nesúhlasila ani s argumentáciou žalovaného v odvolaní v súvislosti s náležitosťami zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona č. 129/2010 Z.z. a poukázala na závery súdu v rozsudku, ktoré odôvodňujú, že nečlenenie splátok a neuvedenie termínu konečnej splatnosti je neprijateľnou obchodnou podmienkou. K termínu konečnej splatnosti uviedla, že súd prvej inštancie dospel k správny záverom, že v zmluve o úvere má byť jasne uvedená informácia pre spotrebiteľa o termíne konečnej splatnosti zmluvy. Poukázala tiež na to, že žalovaný v odvolaní nerozporuje závery súdu ohľadom výšky úrokovej sadzby uvedenej v zmluve o úvere a nakoľko s poukazom na absenciu podstatných náležitostí zmluvy o úvere nastala fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti, žalovaný nárok v celom rozsahu dôvodný. Vzhľadom na uvedené uviedla, že má za to, že napadnutý rozsudok je vecne správny.

6. Odvolací súd prejednal vec podľa § 380 ods. 1 C.s.p., viazaný odvolacími dôvodmi obsiahnutými v odvolaní žalovaného, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

7. V preskúmvanej veci sa správne súd prvej inštancie pre účely posúdenia dôvodnosti podanej žaloby o zaplatenie sumy 689,93 eura s príslušenstvom titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, zaoberal v prvom rade tým, či ide o spotrebiteľský právny vzťah a následne otázkou, či spotrebiteľský úver, ktorý bol žalobkyňou poskytnutý a ktorý v celom rozsahu žalovanému splatila, treba považovať za spotrebiteľský úver poskytnutý bezúročne a bez poplatkov. V tomto smere vykonal všetko dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom sa správne zameral najmä na obsah úverovej zmluvy, okolnosti jej uzavretia a obsah s ňou súvisiacich dokumentov, vrátane posúdenia významu z nich vyplývajúcich skutočností z hľadiska súladu danej zmluvy so Zákonom o spotrebiteľských úveroch. Po náležitom vyhodnotení vykonaných dôkazov v súlade s ust. § 191 C.s.p. správne ustálil ich obsah, no tiež všetky relevantné okolnosti týkajúce sa ich podpisu a jemu predchádzajúcich udalostí. V tomto smere považuje odvolací súd skutkové zistenia súdu prvej inštancie za správne a v súlade s ust. § 383 C.s.p. z nich vychádzal aj v odvolacom konaní, keď vzhľadom na správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie neboli splnenie podmienky na opakovanie vykonaných dôkazov ani doplnenie dokazovania odvolacím súdom (§ 384 C.s.p.).

8. Na základe dostatočne a správne ustáleného skutkového stavu veci dospel súd prvej inštancie k správne záveru, že úver poskytnutý žalobkyni treba považovať za bezúročný a bez poplatkov, pričom zmluva o úvere je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Uvedené závery opiera prvoinštančný súd o viaceré dôvody. Ustanovenie o ročnej úrokovej sadzbe pri úvere so splatnosťou 42 mesiacov vo výške 70,02 % považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku a v dojednanie rozpore s dobrými mravmi, a preto ho považoval za neplatné. Ďalej v súvislosti s hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov poukázal na to, že vzhľadom na rozdiely medzi obsahom žiadosti žalobkyne o poskytnutie úveru a obsahom zmluvy o úvere nedošlo k dohode o RPMN, no najmä na to, že v zmluve je uvedený nesprávny údaj o RPMN v neprospech žalobkyne, nakoľko jej nebol poskytnutý úver v dohodnutej výške 960 eur, avšak len v sume 851,86 eura, po odpočítaní poplatku za možnosť odloženia splátok v sume 108,14 eura, čo však predstavuje skryté poplatky za poskytnutý úver. Rovnako poukázal na to, že v zmluve absentuje údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.) a na to, že zmluva neobsahovala ani dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods.2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Napokon sa žiada poukázať na to, že z hľadiska splnenia podmienok pre vyhovie žalobe je dôležité aj to, že námietku premĺčania vznesenú žalovaným súd prvej inštancie vyhodnotil ako neopodstatnenú, s poukazom na skutočnosť, že objektívna premĺčacia doba v tomto prípade začala plynúť dňa 07.07.2015, subjektívna dňa 14.12.2016 a žaloba bola doručená na súd dňa 12.01.2017.

9. Odvolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že z hľadiska opodstatnenosti podaného odvolania je mimoriadne významné, že spomedzi dôvodov, pre ktoré súd prvej inštancie považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov a dospel k záveru, že žalobkyňa má proti žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume uhradenej nad rámec istiny úveru po zohľadnení sumy 510,55 eura vrátenej žalovaným žalobkyni z dôvodu predčasného splatenia ako alikvotná časť úroku, žalovaný podaným odvolaním nenapadol všetky skutkové a právne závery, na ktorých prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie. Namietal totiž iba správnosť záveru o tom, že v úverovej zmluve absentuje dohoda o RPMN (ktorá nemôže byť predmetom dohody), záveru, podľa ktorého v danej veci bezpoplatkovosť a bezúročnosť úveru spôsobuje aj absencia údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami a napokon už len záver, že zmluva neobsahuje termín konečnej splatnosti. Hoci tieto námietky žalovaného možno považovať za opodstatnené (na údaj o RPMN sa strany skutočne nemôžu dohodnúť a dôvodne žalovaný namieta, že pokiaľ ide o vnútorné členenie jednotlivých splátok, v zmysle aktuálnej ustálenej judikatúry jeho absencia bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru nespôsobuje) nemá to žiadny vplyv na výsledok odvolacieho konania. Pri absencii odvolacích dôvodov smerujúcich proti správnosti záverov súdu prvej inštancie o tom, že úverová zmluva je pre rozpor s dobrými mravmi neplatná a úver je bezúročný a bez poplatkov pre nesprávny údaj o RPMN vzhľadom na poskytnutie úveru v sume 851,86 eura a nie v dohodnutej výške 960 eur, podľa ktorej bola v zmluve nesprávne uvedená aj hodnota RPMN, ktoré plne postačujú pre vyhovie podanej žalobe, totiž odvolací súd tieto závery nie je oprávnený preskúmať z hľadiska ich vecnej správnosti a je povinný vychádzať z toho, že sú správne. Nakoľko predmetný spotrebiteľský úver treba (bez možnosti preskúmania správnosti tohto záveru) považovať za bezúročný a bez poplatkov už len z dôvodu nesprávneho údaj o RPMN, bez ohľadu na opodstatnenosť odvolacej argumentácie žalovaného potom nebolo možné rozhodnúť v jeho prospech. Bráni tomu totiž súčasná právna úprava systému neúplnej apelácie, vyplývajúci z jednotlivých ustanovení Civilného sporového poriadku upravujúcich odvolacie dôvody, ktoré odvolaciemu súdu iné ako skutočnosti a závery namietané v rámci odvolacích dôvodov zohľadniť neumožňujú.

10. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým s poukazom na neplatnosť úverovej zmluvy a taktiež bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru žalobkyni priznal proti žalovanému právo na vydanie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom, v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 C.s.p.).

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 C.s.p., a v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal nárok na

náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).